

Motion till riksdagen 2021/22:4690

av **Larry Söder m.fl. (KD)**

med anledning av prop. 2021/22:208 Vägar till hållbara vattentjänster

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bedömningen av verksamhetsområde ska innefatta att kommunen kan uppvisa brister i anläggningens funktion eller olägenheter med följder som får eller kan få betydande påverkan på människors hälsa eller miljön och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om markretentionens betydelse för bedömningen av enskilda avlopps miljöpåverkan och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Havs- och vattenmyndigheten bör utses till central tillsynsväglädd myndighet för kommunens skyldighet att ordna vattentjänster och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen avslår förslaget om kontroll av små enskilda avloppsanläggningar.

Inledning

Propositionen syftar till att skapa bättre förutsättningar för långsiktigt hållbara vatten- och avloppslösningar. I propositionen föreslår regeringen bl.a. en flexiblare behovsbedömning av allmänna vattentjänster samt att varje kommun ska ha en aktuell vattentjänstplan. Det föreslås också att små enskilda avloppsanläggningar ska underställas en skyldighet att kontrollera sin anläggnings funktion och lämna uppgifter till tillsynsmyndighet om detta.

En flexiblare behovsbedömning av allmänna vattentjänster

Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster regleras i 6 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Regeringen föreslår att det ska införas ett nytt andra stycke i 6 § som ska skapa förutsättningar för en flexiblare behovsbedömning av allmänna vattentjänster. I det nya stycket ska tydliggöras att kommunen i sin bedömning ska ta särskild hänsyn till förutsättningarna för att tillgodose behovet av vattentjänster genom en enskild anläggning. Detta under förutsättning att anläggningen uppfyller kraven på ett godtagbart skydd för människors hälsa och miljön.

Den utökade särskilda hänsyn som regeringen föreslår är gynnande för att främja en flexiblare hållning hos kommunerna i bedömningen av enskilda anläggningar. Förslaget innebär dock inte någon förändring i sak. Det kommer fortfarande att vara upp till kommunen att ta ställning till om en enskild anläggning ska accepteras eller inte. Beaktat hur flera kommuner i dag tillämpar inrättande av verksamhetsområden tämligen kategoriskt finns det skäl att ifrågasätta om förslaget kommer att innebära en förändrad tillämpning. Den kategoriska inställningen tar sig uttryck i flera av remissvaren där bl.a. Umeå kommun uttrycker att ”enskilda anläggningar generellt innebär en större miljöbelastning”.

Om bedömningen av behovet av verksamhetsområde ska kunna göras på sakliga grunder bör i stället kommunerna åläggas att i det enskilda fallet kunna uppvisa brister eller olägenheter med följder som får eller kan få betydande påverkan på människors hälsa eller miljön, och att detta uppstått till följd av att anläggningen brustit i sin funktion.

Kristdemokraterna föreslår därför att 6 § 2 stycket LAV i stället skulle kunna få följande lydelse:

Vid bedömning om huruvida hälso- och miljörekvisiten är uppfyllda, enligt vad som sägs i första stycket, krävs att förhållanden i det enskilda fallet uppvisar att brister och/eller olägenheter förekommer eller riskerar att uppkomma som har eller kan få betydande påverkan på människors hälsa och miljön.

Bedömningen av enskilda anläggningars miljöpåverkan påverkas också av att markretention överhuvudtaget inte beaktas. Det är något som rubbar proportionerna i miljöbedömningen. Kristdemokraterna föreslår därför att bedömningen av enskilda anläggningars miljöpåverkan också bör inkludera vilken roll markretention spelar i reningen av utsläppen.

Kommunala vattentjänstplaner

Regeringen föreslår att varje kommun ska ha en vattentjänstplan som fastställts av kommunfullmäktige. Planen ska vara vägledande och innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

I den statliga utredning (SOU 2018:34) som föregick propositionen föreslogs Havs- och vattenmyndigheten som central tillsynsvägledande myndighet för kommunens skyldighet att ordna vattentjänster. I remissvaren har också flera instanser efterlyst en närmare vägledning kring vattentjänstplanens innehåll och efterfrågat att en myndighet utses för denna uppgift. Regeringen väljer dock att inte ta ställning till detta utan avser att fort-

sätta bereda frågan. Kristdemokraterna anser att detta riskerar att försena införandet av vattentjänstplanerna. Vi föreslår därför att Havs- och vattenmyndigheten utses till central tillsynsvägledande myndighet för kommunens skyldighet att ordna vattentjänster.

Kontroll av små enskilda avloppsanläggningar

Regeringen menar att det behövs en ökad kontroll av små enskilda avloppsanläggningar. I propositionen lämnas förslag till ett bemyndigande som ger möjlighet att, i fråga om små enskilda avloppsanläggningar, meddela föreskrifter om skyldighet att kontrollera anläggningens funktion och att lämna vissa uppgifter till tillsynsmyndigheten.

Genom uppgiftslämnande anser regeringen att fastighetsägaren får en ökad medvetenhet om anläggningen och dess miljöpåverkan. Men frågan är om inte detta redan är etablerat genom det ordinarie tillsynsarbete som landets kommuner redan bedriver. En ny form av uppgiftslämnande riskerar i sådant fall att bara innebära nya löpande kostnader för fastighetsägarna. Kristdemokraterna föreslår därför att förslaget om kontroll av små enskilda avloppsanläggningar ska avslås.

Larry Söder (KD)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Magnus Oscarsson (KD)

Magnus Jacobsson (KD)

Camilla Brodin (KD)